

ובהרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן האור החיים הק' זיע"א

באור החיים תולדות רבנו הק'

פרק שמיני: תהפוכות הגלגל מתהפך

באחת התהפך הגלגל על רבינו. לצד הכאב על חותנו שאר בשרו, שגם החזיקו על שולחנו בכבוד רב ותמך בו, נשבר כעת גם מטה לחמו. אבל האסון האמיתי היה גדול עוד יותר: סביב ירושתו של רבי משה בן עטר התעוררו סכסוכים רבים ומורכבים, שגרמו לרבינו להיות נרדף על צוואר. הן מקרובי משפחה, והן מבעלי חוב, שבאו כתובעים על חובות שרבי משה, כביכול, נותר חייב להם. רבינו איבד אז במידה רבה גם את הקשר המשפחתי עם חלק מקרוביו, והפך להיות מטרה לחיצים רבים מכל הכיוונים. אחד מסלעי המחלוקות שהציקו לו ביותר, היה דין תורה שהתעורר על הבעלות והחזקות בבית הכנסת של המשפחה "צלאת בן עטר" בו היה רבינו דורש דבר יום ביומו. בדרישתם של התובעים שטענו לחזקתם על בית הכנסת, כלולה היתה גם העובדה כי אם יזכו בדין תמנע מרבינו האפשרות להמשיך ולהפיץ תורה כאוות נפשו הטהורה, מה שהציק לו ביותר. היו בין רודפיו כאלו שעשו כל שהיה לאל ידם, כדי למרר את חייו, שיכלו להפוך לסיט מתמשך, לולי תורת ה' היתה שעשועיו. וכך יספר רבינו לימים בהקדמתו לספרו הראשון "חפץ ה'":

"...כי מהיותי בעולם אשר פתחתי עיני סבבוני כתרונני צרות צרורות מכל אשר חשבתי לטובה לי, נהפך הודי למשחית, ויקם לי עוני לאויבי בני ברית קרובים ורחוקים אשר דרשתי שלומם והם הייתי להם ללחם לעטוף שית חמס למו, נוסף על יגונות תדיר ושאינו תדיר, והאחרון הכביד זה לי שבע שנים אשר שללו ממני כל אשר חננני ה', כוחי והוני, מעת פטירת אדוני חמי איש חיל רב פעלים נודע בשערים שמו חכים אתקרי הנגיד ר' משה בן עטר נ"ע, אשר הניח אחריו כמה גרבי מלאים חמת תנינים ורוש פתנים ומהם השקוני, אשר אם אמרתי אספרה כמה הרפתקי דעזו עלי מהם ומהמוניהם ב"ב ושב"ב קרובי ומיודעי אם יהיו הימים דיו וכו'..."

המחלוקות שהסתעפו הגיעו לידי כך שאינשי דלא מעלי הלשינו על רבינו בפני השלטונות, מה שהעמיד את רבינו בסכנת חיים ממש. הוא הושלך לכלא והתענה רבות.

"...והן הקיפני שאור שבעיסי וחמ"ץ את ארץ מצרי"ם, בשכשך מצרי"ם במצרי"ם, נרדף דלקוני בתפיסה במסירה ועלילה ונגידה, ביד שר צר אכזרי. וכשזה נופל זה קם באין מבטח לרגע מחיי להרגיע, ואני בתוך עמקי ים הצרות תפיסות על עסקי ממון ועל עסקי נפשות..."

בעטיין של הסתכנויות משפטיות אלו ואחרות, גם לא נותר מעושרו של רבי משה דבר, ורבינו נותר חסר כל, נוסף על היותו נרדף ומעונה. במקביל, המשיך המלך לדרוש מרבינו להעלות לו מסים בסכומים גבוהים, כאילו עוד היה כל עושר חותנו בידו.

פניני אור החיים

מי הם בוני העולם

'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ'.

חז"ל מלמדים שהתורה היתה כלי אומנותו של הקב"ה בבריאת העולם.

כדרך הבנאי שמביט בתכנית ולפיה מעמיד את הבניין, כך הביט הקב"ה בתורה וברא את העולם.

מכאן מבאר האור החיים הקדוש, מדוע תלמידי חכמים נקראים **"בונים"**.

לכאורה, מה הם בונים? הם יושבים בבית המדרש ועוסקים בתורה.

אלא שהתורה אינה רק מלמדת כיצד להתנהג בתוך העולם. היא **התכנית שעל פיה נברא העולם**, והיא הכוח המקיים אותו. כאשר יהודי עוסק בתורה, הוא מחזק את יסודות הבריאה וממשיך לבנותה.

היושב ועוסק בתורה – הוא מבוני העולם.

להיות בית לשכינה

'בראשית ברא אלוקים'.

האור החיים הקדוש מוצא במילה הראשונה של התורה רמז נפלא.

האות ב' במילואה נקראת **"בית"**, ו**"ראשית"** רומזת ליראת שמים, שנאמר **"ראשית חכמה יראת ה'"**.

נמצא שבמילת **"בראשית"** נרמזו יחד **"בית"** ו**"יראה"**.

ומה נבנה באמצעות יראת שמים?

מבאר האור החיים הקדוש: כל מי שיש בו יראת שמים נעשה הוא עצמו מקום למשכן השכינה.

אדם עשוי לבקש את קרבת ה' במדרגות רחוקות ובהשגות גבוהות. התורה מלמדת שהיסוד הראשון הוא לב שיש בו יראת שמים.

כאשר הלב ירא מפני ה', הוא נעשה **"בית מושב לאלוקים"**.

יראת שמים אינה רק מונעת את האדם מן החטא. היא בונה בתוכו בית לשכינה.

כדי שהדברים ייכנסו ללב

'כל מי שיש בו יראת שמים – דבריו נשמעים'.

מדוע? האם יראת שמים מעניקה לאדם כשרון דיבור מיוחד?

מבאר האור החיים הקדוש, שלא עוצמת הקול גורמת לדברים להישמע, אלא המקום שממנו הם יוצאים.

כאשר ירא שמים מוכיח את חברו, הדברים יוצאים מתוך כאב פנימי על מעשה שאינו ראוי, ומתוך רצון אמיתי להיטיב.

נפש השומע מכירה שהדברים לא נאמרו מן השפה ולחוץ, אלא יצאו מעומק נפשו של המדבר, ולכן היא מקבלת אותם.

אבל כאשר הדברים יוצאים רק מן הפה, ואינם נובעים מפנימיות הלב, קשה להם לחדור אל נפשו של הזולת.

זה הרמז בפסוק: תחילה **"את השמים"** – תהיה ירא שמים, ורק אחר כך **"ואת הארץ"** – תוכל להשפיע על אנשי הארץ.

כדי שהדברים ייכנסו אל לב השומע, הם צריכים לצאת תחילה מתוך לבו של המדבר.

המשך בעמוד ג'

ספיר ויהלום

פניני מוסר ויראת שמים בפרשה

מילה אחת משנה

וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתִּי עִמָּדִי הוּא נָתַתָּה לִּי מִן הָעֵץ וְאָכַל (ג יב).

אחרי חטא עץ הדעת שאל הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון 'המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת' (בראשית ג יא). בקריאה ראשונה נראה שהדבר פשוט: אדם ידע מה נאסר עליו, אכל מן העץ, וכעת הוא נתבע על שעבר על הציווי.

אולם רבינו 'האור החיים' הקדוש זיע"א מדייק יותר. הוא מבחין בין עצם האכילה ובין השגיאה שקדמה לה, ובכך מלמד עד כמה יכולה מילה אחת להשפיע על כל מה שיבוא אחריה.

רבינו מסביר שאדם הראשון לא העלה על דעתו שחווה תיתן לו דבר שנאסר עליו. הלא היא יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא, ולכן לא היה לו מקום לחשוד שהיא מגישה לפניו מאכל של איסור. משום כך הוא כותב שאין לראות את עצם האכילה כמעשה שנעשה במיד, אלא כשוגג. ואף יש מקום לדון את מצבו כאונס.

כמובן שאין בכך כדי להמעיט חלילה בחומרת חטא עץ הדעת, אלא לברר היכן היתה נקודת האחריות של אדם לפי ביאורו של רבינו האור החיים.

כאן מגיע החידוש המרכזי: שגיאתו של אדם היתה "שלא נשמר בדברו לחוה".

הן מפי הקדוש ברוך הוא שמע 'ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו' (בראשית ב יז), ואילו כאשר חוה חוזרת על הציווי באוזני הנחש, היא אומרת (שם ג א) 'ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו'. מן השינוי למד רבינו האור החיים שאדם לא מסר לה את הציווי בשלמותו כפי שקיבלו, אלא הזכיר את הפרי בלבד. לכאורה השינוי קטן, והמכוון נשמע דומה. אבל במקום שבו נמסר ציווי, שינוי קטן עלול לפתוח פתח לטעות גדולה.

יש כאן יסוד פשוט ועמוק. אחריות בדיבור אינה מסתכמת בכך שהדברים אינם שקר. גם אמת אפשר למסור באופן חסר. המדבר יודע בלבו למה התכוון, ולכן נדמה לו שהמילים המקוצרות מספיקות. השומע, לעומת זאת, אינו יודע מה נשאר במחשבתו של המדבר; לפניו עומדות רק המילים שנאמרו. כאשר פרט חשוב לא נמסר, הוא נאלץ להשלים אותו מדעתו. לפעמים ישלים נכון ולפעמים לא. כך

עלול להיווצר פער גדול במקום שבו איש לא ביקש להטעות.

דברי רבינו מלמדים להבחין בין שלושה דברים: מה נאמר במקור, מה מובן מכך, וכיצד יש להעביר אותו הלאה. לא תמיד שלושתם זהים.

אדם יכול לשמוע הוראה, להבין אותה לפי הרגליו, ולאחר זמן למסור לאחרים את הבנתו כאילו כך נאמר במפורש. בענייני חול הדבר עלול לגרום אי נעימות; בדברי תורה האחריות גדולה הרבה יותר. כאשר אדם מלמד תלמידים או מספר לאחרים מה שמע בשיעור, צריך להיות ברור ונהיר היכן מסתיימות המילים ששמע והיכן מתחיל ההסבר שלו.

ודווקא כאשר מנסים להסביר ולבאר דברי תורה בפשטות, יש לנקוט זהירות כפולה. מחד, אין צורך להכביד על הקורא בלשון קשה אם ניתן לבאר בשפה ברורה, אך יש להזהר ביותר שהתוכן לא ישתנה על ידי הניסיון להפשיט את הדברים.

כאשר מסבירים למשל מושג שאינו מוכר, ומעבירים את משמעותו, לעתים, כאשר מדובר ברעיון עמוק, נצרך לחלקו ולנתחו לפרקים שונים, אך יש לזכור כל העת שלא לנטות מן המקור במאומה.

לפני שנמשיך, חשוב לזכור את גודל זהירותם של חז"ל בדברים אודות אדם הראשון. במדרש נאמר שבשעת בריאתו טעו מלאכי השרת וביקשו לומר לפניו 'קדוש', עד שהקדוש ברוך הוא הפיל עליו תרדמה והראה שהוא אדם (ב"ר ח'') ובפרקי דרבי אליעזר (פ"ה) אמרו שכל הבריות ביקשו להשתחוות לפניו, והוא קרא להן להמליך את מי שברא אותן. ממילא ברור שאין אנו מסבירים את חטאו במושגים הקטנים שלנו; אנו רק מקבלים מן הדיקו של רבינו הוראה השייכת לעבודתנו.

שיעור נוסף באחריות על המילה הנאמרת מלמדת אותנו פרשה זו של חטא עץ הדעת. לאחר החטא, שאל הבורא 'יתברך את אדם' 'המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת?'

שאלה זו פתחה בפניו את האפשרות לעמוד מול מעשהו ולהכיר בו. אלא שאדם השיב 'האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל' (בראשית ג יב), במקום להכיר בחטאו ולהודות בו, הוא הפנה את

ההאשמה כלפי האשה. חטא זה, עולה גם מדברי חז"ל על ההבדל שבין מלכי ישראל שאול ודוד. במסכת יומא (כב:) אמרו חכמינו 'שאול באחת ועלתה לו, דוד בשנים ולא עלתה לו', כלומר, שאף שעל חטא אחד שחטא שאול נלקחה ממנו המלכות, ואילו דוד חטא שני חטאים ולא נלקחה מאתו המלכות.

ביאר רבינו המהרש"א כי הסיוע מן השמים תלוי גם באופן שבו האדם בא להיטהר ולשוב. כאשר נתן הנביא הוכיח את דוד, תגובתו הראשונית היתה 'חטאתי לה' (שמואל ב יב יג), ואילו אצל שאול, כאשר הוכיחו שמואל הנביא על שלא קיים את הציווי להכריז את עמלק בשלמותו, ניסה תחילה להצטרף 'אשר שמעתי בקול ה', ורק אחר כך הודה ואמר 'חטאתי כי עברתי את פי ה' (שמואל א טו כ-כד).

כמובן שאין לנו השגה במשיח ה', אך יש ללמוד מכך מוסר השכל עבורנו היא בכוחו של הרגע הראשון, להודות ולא להצטרף.

כאשר אדם שוגה במשהו, יש לו הסברים והצטדקות רבות. ייתכן שהיה עייף או לחוץ, שמא הוטעה או הוכשל, ואכן מן הראוי לברר זאת, אך תחילה צריך לדעת לומר: "זה היה באחריותי, אכן אֶשְׁמָתִי".

מי שמתרגל להסיט מעליו את האחריות לא יוכל להשתנות ולהשתפר. כי כל עוד הטעות נמצאת תמיד אצל מישהו אחר, גם המפתח לתיקון נמצא אצל האחר.

כאשר אדם מכיר בחלקו ומודה בו, הוא מקבל לידי גם את האפשרות לפעול.

כוח הכיסופים

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם (ב א).

משמעותה הפשוטה של המילה 'ויכלו' היא כסיום - מלאכת השמים והארץ נשלמה, וכל צבאם עמד על מכונו, אך רבינו 'האור החיים' הקדוש זיע"א מגלה בפסוק רובד נוסף וממפרש את 'ויכלו' גם מלשון 'כלתה נפש' (תהלים פד א), לשון של כיסופים וגעגועים.

בגמר הבריאה הוטבע בה כוח של השתוקקות לבוראה.

כי אין דבר טוב וערב ומתוק יותר בבריאה מהדבקות באור הבורא. מי שזכה לטעום אפילו מעט מנועם הקרבה הזאת,

מה מחזיק את השמים

'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ'.

דרך בני אדם, תחילה בונים את הבית ורק אחר כך את העלייה שעל גביו, שהרי העלייה זקוקה לבית שישא אותה.

מדוע אפוא הקדים הכתוב את השמים לארץ?

מבאר האור החיים הקדוש, שהקב"ה הקדים לברוא את השמים, ורק אחר כך את הארץ, כדי ללמד שאין השמים נשענים על הארץ ואינם עומדים מכוחה.

הם תלויים ועומדים במאמרו של הקב"ה.

מה שנראה לעינינו כמציאות חזקה ויציבה, אינו עומד מכוח עצמו. בכל רגע הוא מתקיים רק ברצון ה' ובמאמרו.

האדם מבקש לעצמו משענות הנראות בטוחות: כות, רכוש ותכניות. התורה מזכירה לו שגם השמים אינם זקוקים לעמודים.

לא הארץ נושאת את השמים; מאמר ה' נושא את הכל.

גם מקין לא אבדה מצוה

'לכן כל הורג קין שבעתיים יוקם, וישם ה' לקין אות'.

לאחר שקין הרג את הבל, הוא פחד ואמר: "זהיה כל מוצאי יהרגני". מדוע השיב לו הקב"ה **'לכן כל הורג קין'**, ומפני מה נתן לו אות לשמירה?

מבאר האור החיים הקדוש חידוש נורא.

קין הכיר וידע שאם הקב"ה לא ישמור עליו, לא יוכל להינצל. **עצם ההכרה הזאת, שהוא זקוק לשמירת ה', נחשבה לו למצוה.**

בשביל נקודה זו של אמונה ריחם עליו הקב"ה, ורשם בו אות של שמירה.

הדבר לא מחק את חטאו ולא ביטל את עונשו, אך אותה מצוה לא נאבדה.

אפילו בתוך נפילה נוראה, נקודה אחת של אמונה נרשמת לפני הקב"ה לטובה.

המצוות שמוצאות חן

'ונח מצא חן בעיני ה'.'

לכאורה, היה ראוי לספר תחילה על צדקותו ומעשיו הטובים של נח, ורק אחר כך לומר שמצא חן בעיני ה'.

מדוע הקדימה התורה את מציאת החן?

מבאר האור החיים הקדוש, שבאותה שעה נזרה כליה על עצם בריאת האדם, ולכן צדקותו של נח לבדה לא היתה יכולה להצילו.

אלא שנה זכה, באמצעות המצוות שקיים, **לבחינה מיוחדת של חן**, והיא שעמדה לו להצילו.

יש מצוות שתועלתן המיוחדת היא להמשיך חן על האדם. הקב"ה לא גילה לנו איזו תועלת מיוחדת יש בכל מצוה, כדי שנקיים את כולן באותה מסירות.

נח זכה לאותן מצוות הממשיכות חן.

וגם שמו מעיד עליו: **"נח" – אותיות "חן"**.

מצוה שאדם עושה יכולה להוליד לו חן, גם במקום שבו הזכות לבדה אינה מספיקה.

האמור **בזוהר הקדוש** (ח"ב קלה.) כי השבת מתאחדת 'ברזא דאחד', בסוד האחדות.

כי בששת ימי המעשה כל אדם עסוק במלאכתו ובפעולות היום-יום, והשבת מפסיקה את המרוץ ומחזירה אותו אל הנקודה הכוללת: מי נתן את העולם, לשם מה אני חי בתוכו, ולאן עלי להפנות את כחותיי.

זהו ההבדל בין כיסופים והשתוקקות המנתבת את האדם לעבודת ה', לחוסר מנוחה תמידי המחלישו ומבלבלו.

אדם שחי בתחושה תמידית שהוא איננו מנהל את יומו כראוי, לא לומד מספיק, אינו מתפלל כראוי ואינו עומד במשימותיו, עלול לבוא לידי יאוש, התחושה הזו עלולה להכביד עליו, זו היא עצת היצר.

הכיסופים האמיתיים שאותם טבע הבורא, אינם גורמים לאדם לחשוב שאין ערך למעשיו והתנהגותו הנוכחית, אלא לוקחים את ליבו ומראים לו להיכן עליו לשאוף.

הם הופכים את האדם לכלי קיבול למעלה הבאה. התשוקה מביאה אותו להיטיב את מעשיו ולשפרם.

בזה נבין את עמקה של המשמעות במילה 'ויכולו', כי לעיני המתבונן נראה הדבר כסתירה.

כיצד אפשר לפרשה בלשון כליון הלב והשתוקקות, הלא פירושה הפשוט של המילה 'ויכולו' היא סיום וקץ - תכלה, ויש בכך סתירה: אם העולם כבר הושלם, מדוע הוא עדיין נכסף? אלא, השלמות שעליה מדברת התורה איננה מצב שבו אין עוד לאן להתקדם. הבריאה שלמה כאשר כל חלקיה עומדים בתפקידם ופונים אל מקורם. הכיסופים אינם סימן לפגם בשלמות, אלא חלק ממנה. דווקא מפני שהנברא מכיר מאין בא כוחו, הוא אינו נסגר בתוך עצמו; הוא נשאר קשור אל מי שמחיה אותו.

נפשו נכספת להוסיף ולהתקרב. כמובן, אין הכוונה שכח זה מוטבע בכל הברואים במדה שווה, משום שבכל נברא הוטבעה השתוקקות כפי מדרגתו, וכך כל חלקי הבריאה קשורים למקור חייהם לפי מעלתם.

אך כל דבר בבריאה נברא לתכלית, וכשהוא מקיים בתכליתו הוא מגלה בעולם משהו מרצון הבורא.

ובלשונו של רבינו: "האיר ה' עולמו מכבודו וכבודו מלא עולם, ונמצא העולם בתוך תוך בוראו ואור הבורא בתוך כל העולם וסובב עולמו, ובה עמד ונתקיים העולם באמצעות התשוקה למצוי".

באמצעות התורה והתפילה, המצוות, גמילות חסד ושבת קודש, דבקה הנשמה במקור חייה.

אלו הם הכיסופים שהטביע הבורא בעולמו, כשם שבגוף ברא ה' את תחושת הרעב, כאשר הוא נזקק למזון, כך נטע בלבו של אדם רגש שמציף בקרבו את התחושה כי העולם לא נוצר לשם גשמיות, אלא למטרה מסויימת.

כך ביאר רבינו 'אור החיים' את בכיית המים התחתונים כאשר הבדילים הבורא. אין זו בכיה על ריחוק גשמי, שהרי בכל מקום נמצא הבורא, אלא בכי על ריחוק מהגילוי שכינתו יתברך בעליונים, ועל ירידתם למקום גשמי בעולם התחתון.

באופן נוסף ביאר רבינו 'אור החיים' את המילה 'ויכולו' על מנת להשלים את דברו, מלשון 'כלי', כי בגמר הבריאה נעשה מעשה בראשית 'כלי' כמאמר חכמינו ז"ל (ב"ר יב).

ובזאת יאירו הדברים יחדיו, כי כל עוד כל פרט מבקש רק את רצונו לעצמו, הוא עומד כיחידה נפרדת, אך כאשר כל חלקי הבריאה מכוונים באחדות לרצון הבורא, הם נעשים יחד כלי אחד. בזה יובן מדוע נאמר 'ויכולו' בלשון זו ביום השבת. על פי

מתיבתא אור החיים

דרגת רוח הקודש גם בזמן הזה. ומה שאמרו בגמרא ש'נסתלקה רוח הקודש מ'ישראל', הכוונה לנבואה שגם היא נקראת בשם 'רוח הקודש', אבל רוח הקודש במשמעותה הפשוטה לא בטלה גם אחר נביאים אחרונים. וכמו שמוכח במכילתא (בא מס' דפסחא פ"א) שאמרו שם על יהושע ועל אלישע ששרתה עליהם 'רוח הקודש', ובודאי שיהושע ואלישע היו נביאים. ובטעם הדבר שהנבואה נקראת לפעמים בשם 'רוח הקודש', כיון שצורת הנבואה היא על ידי 'שה' נותן את רוח קדשו על הנביא, וכמו שמצינו בלשון הפסוק (במדבר יא כט) 'מי יתן כל עם ה' נביאים כי יתן ה' רוחו עליהם', וכן מצינו (שמואל א' י ו) 'וצלחה עליך רוח ה' והתנבית' וגו'. ועוד שגם 'רוח הקודש' במשמעותה הידועה, היא מדריגה לנבואה, כמו שכתב הרמב"ם במורה נבוכים (ח"ב פמ"ד). והביאו שם שכן כתב בשערי קדושה (ח"ג שער ו) לכאור דברי חז"ל שכוונתם שפסקה נבואה אבל עדיין נשאר להם רוח הקודש. עוד כתבו לתרץ שמה שאמרו בגמרא 'נסתלקה' אין הכוונה שאין הדבר קיים כלל, אלא שאין הדבר מצוי, וכעין שכתבו התוספות (ב"מ כט: ד"ה בזוכיית, חולין פד: ד"ה בזוגיתא) לגבי זוכיית לבנה שאמרו שם ש'בטלה' מיום שנחרב הבית, ופירשו בתוספות שלא בטלה לגמרי אלא שאינה מצויה בכתחילה.

וכו' וחסידות מביאה לידי רוח הקודש, ומשמע שהוא דבר שישנו תמיד ולא רק בזמן הבית. ד. במסכת קידושין (עב). מובא שם כמה דברי נביאות שאמר רבי ביום פטירתו, וכמו שכתב רש"י שם (ד"ה כי קא). ה. במסכת עירובין (סד:) אמרו שכיוון רבן גמליאל ברוח הקודש, ו. בתנא דבי אליהו (רבא פ"י) כתוב, מעיד אני עלי שמים וארץ, בין איש בין אשה בין גוי בין ישראל בין עבד בין שפחה, הכל לפי מעשיו, רוח הקודש שורה עליו. ז. במדרש רבה (במדב"ר ט כ) אמרו, שרבי מאיר צפה ברוח הקודש. ומכאן כל ההוכחות האלו הסיקו שבדאי ישנה

כתב רבינו (בראשית ו א): ויהי כי החל האדם פירוש נתחלל או נעשה חולין הובדל מהדרגת נביא, ובהמשך הזמן הנצנים נראו בארץ הם הצדיקים שהחזירו העטרה ליושנה, ומשחרב המעון נסתם חזון ונשארה בחינת רוח הקודש, וכשנסתתמו עיני ישראל אין אתנו משיג ריח הקודש ואין צריך לומר רוח הקודש, וזו היא צרת בית ישראל שאין למעלה ממנה הצמאים להריח ריח אבינו שבשמים ותחי רוחינו. ע"כ.

מלשון רבינו 'ומשחרב המעון נסתם חזון, ונשארה בחינת רוח הקודש' מבואר שגם אחר חורבן בית המקדש נשארה בחינת רוח הקודש. ובדברי חיים (שו"ת, יו"ד ח"ב סי' ק"ה) ובשו"ת בית שלמה (דרימר, א"ח סי' קיב) הביאו שיש שהקשו ממה שאמרו חז"ל (יומא ט: סנהדרין יא.) משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי, נסתלקה רוח הקודש מ'ישראל. והאריכו שם להוכיח מכמה מקומות בדברי חז"ל שבדאי גם אחר חורבן הבית מצאנו רוח הקודש. א. אמרו חז"ל כבבא בתרא (יב.) שלא ניטלה נבואה מן החכמים. ב. אמרו חז"ל בגיטין (ו:) על רבי אביתר שה' הסכים עמו, והיינו שגילו לו מן השמים סוד לכיון אמיתותם של דברים הסתומים, כמו שפירש רש"י (שם ד"ה דאסכים). ג. במסכת עבודה זרה (כ:) אמר רבי פנחס בן יאיר שתורה מביאה לידי זהירות

מחושך לאור: נס החתונה הזכות האור החיים הקדוש

בירושלים של מעלה, בין סמטאותיה העתיקות והקדושות, התהלך צדיק מופלא - הרב יצחק נתן קופרשטוק זצ"ל. תפילותיו הטהורות, שנבעו מעומק לבו כבן המתחטא לפני אביו שבשמים, היו לשם דבר בקרב יהודי העיר. אפילו מרן גאב"ד דבריסק זצוק"ל, מגדולי הדור, היה שולח אליו מבקשי ישועה, באומרו כי תפילותיו עושות רושם של ממש בשמים.

באותו לילה קיצי, כאשר השקט ירד על ירושלים, צלצל הטלפון בביתו של הרב קופרשטוק. על הקו היה אב נסער מארצות הברית, שבתו עמדה להינשא בעוד ימים ספורים. קולו רעד כשסיפר כי החתן נתקף בחדרה פתאומית ומסרב ללכת לחופה. המשפחה כולה הייתה שרויה במשבר עמוק, והייאוש איים להשתלט.

הרב קופרשטוק, בשומעו את הסיפור, הבחין מיד בהשגחה פרטית מופלאה - היום היה ט"ו בתמוז, יום ההילולא של האור החיים הקדוש. בקול רגוע ומלא ביטחון, הבטיח כי למחרת יעלה לציונו הקדוש להעביר בתפילה. "בזכות האור החיים בוודאי ניצל", אמר בנחרצות שלא אפינה אותו בדרך כלל. מילותיו של הרב קופרשטוק, שמעולם לא נהג להבטיח הבטחות, נבעו מביטחון עמוק בכוח הישועה הטמון בזכותו של האור החיים הקדוש. ואכן, כפי שהבטיח - כך היה. החתן התגבר על חששותיו, והחתונה התקיימה בשעה טובה ומוצלחת, כשהשמחה מאירה את פני כל המשתתפים.

סיפור זה, המשלב את כוחה של תפילה טהורה עם זכותם של צדיקים, ממשיך להאיר כמגדלור של תקווה לכל מבקשי ישועה, ומזכיר לנו את הכוח העצום הטמון בתפילה ובאמונת חכמים.

אור הישועות מכתבי הלומדים

ספרי "אור החיים" בהוצאת המכון

פניני אור החיים פנינים נבחרות מתורת האור החיים, עריכות לפי שאלות ופניות.	חיים כולכם חיים דרכי חיים ותהוות ממשנת האור החיים, מסודרות לפי ימות השנה והמיעדים.	מוסרי אור החיים לקט מדברי האור החיים הקדוש על דרך המוסר עם ביאור דבריו.	פרי תואר המבואר חבורת הרבנים של האור החיים על דרך דעה, עם ביאורים, ציונים ומדור מסכם של פסקין והלכות.	סט חוברות אור החיים משולב ביאור משולב בשפת חברה, בתוספת מדור 'תורת חיים' מוולק ל'אור חבורות' נחות לנשיא וללומד.	סט חומשי אור החיים המבואר דברי האור החיים מנוסחים ומבוארים בהרחבה במדור 'מאורי אור' ומאורי חיים, להבנת שמק דבריו וכוונתו.
ספרי ויהלום אור החיים מחן שיטתי ושמות האור החיים מכלל פוסקים על פניית השבוע והמיעדים, בשילוב משלים ספרי צדיקים העוסקים בפנים.	אוצרות אור החיים מתיבתא אוצר ביאורים ודיונים על ספר אור החיים הקדוש.	חפני' ה' המבואר חבורת של האור החיים על מסכת שבת, מנוה על פי דפוס ראשון ומלווה בביאור, ציונים ומראי מקומות.	שולחן שבת עם אור החיים מאמרים לפרשיות ולמועדים על פי תורת האור החיים, מעובדים בשפה פשוטה ובניקוד מלא.	אור החיים לוח יומי ספר האור החיים בחלוקה יומית לכל ימות השנה.	אור החיים עם ביאור משולב ביאור קצר ובהיר המשולב ברצף דברי האור החיים, לצד ליקוטים משלימים מ'מאורי אור'.
הנהגה של פסח אור החיים ליקוט מסכת האור החיים על הנהגה עם ביאורים, הערות וציונים, בתוספת 'דאשון' לציון המבואר על שיר השירים.	באר החיים פרקי חיי ותולדות האור החיים הקדוש, מלווים בתמונות ומסמכים נדירים מתקופתו.	פרק שירה אור החיים פרק שירה עם ביאור המלווה מתורת האור החיים, בתוספת נוסח בעל השלח.	ראשון לציון המבואר ספר 'ראשון לציון' לרבינו חיים בן עמר, בתוספת ביאורים.	מגילת אסתר - אור החיים מגילת מביארת עם 'דאשון' לציון המבואר וליקוטים מספרי האור החיים על סדר המגילה.	מפתח של חיים עשרות אלפי פנינים מספר אור החיים, מסודרות לפי ענינים, אישים ומאורעות, בתוספת תולדות רבני.

מחברים לחיים
לשמיעת שיעורים ודרשות
חייגו: 03-617-1077

ניתן להשיג בנדרים פלוס
זכיתם לישועה בזכות הלימוד בספר 'אור החיים' הקדוש? נשמח שתשתפו אותנו! שלחו את סיפורכם אלינו
למייל: m028039999@gmail.com או לפקס 02-5385689 או ב'נדרים פלוס' - באר ישראל